

Welke ontwikkelingen verwacht ik in de komende 20 jaar in Helmond?

Omdat ik verwacht dat Helmond niet veel andere ontwikkelingen zal doormaken als andere steden en dorpen in Nederland lijkt het me belangrijk om de te verwachte ontwikkelingen zo te gaan duiden, dat Helmond er als stad een voorbeeldfunctie mee kan uitdragen. De stad van de toekomst zal zijn veiligheid en leefbaarheid dienen te behouden en te versterken. En Helmond zal zijn actieve, sociale en zorgzame imago willen behouden en kunnen versterken.

De onderwerpen , die van belang zijn zijn m.i. de vergrijzing, de veiligheid en leefbaarheid, de economische groei en ontwikkelingen in een steeds duurder wordende zorg.

Zowel de vergrijzing, de leefbaarheid en veiligheid, de economie en de zorg zijn onderdelen van onze stad, die kunnen resulteren in een vermindering van de sociale cohesie, het verlies van verbinding met elkaar. De visie van de toekomst zal sterk gericht dienen te zijn op de ontmoeting en de verbinding. Ik zal per onderdeel dit nader uitleggenadv de belangrijkste punten.

De vergrijzing:

In de nabije toekomst hebben we steeds meer ouderen, die echter steeds vitaler blijven. Belangrijk is dat we de jongeren aan de stad blijven binden. Immers een omgeving, die al te veel op ouderen is ingericht is niet aantrekkelijk voor de jeugd.

De ouderen zijn steeds beter in staat vanwege hun gezondheid om mee te blijven doen in de samenleving. Vrijwilligerswerk, betaald doorwerken na je pensionleeftijd zijn mogelijkheden, die we zullen moeten benutten. Geef ouderen daarin een beslissende stem. Actief blijven deelnemen aan de sociale structuren en de contacten onderling zijn van levensbelang. Mensen die na hun pensionering willen stoppen prima, maar zij die willen blijven deelnemen zijn welkom.

Richt je wijken zo in dat ouderen steeds langer kunnen blijven thuis wonen. Zorg voor voldoende buurthuizen, sociale ontmoetingsplaatsen, aangezien er ook een steeds grotere groep alleenstaanden zullen zijn. Ook dienen we ruimte te creëren om te kennis en wijsheid, die de ouderen met zich mee dragen optimaal te benutten en over te kunnen dragen op de jongere generaties. Creëer een groep van wijze mannen en vrouwen. Laat deze denktank adviserend zijn vanuit hun enorme ervaring om mee te denken over actuele problemen en de te nemen besluiten in de stad. Neem (vrijwillige) leermeesters bij bedrijven in dienst.

De zorg voor de zieke , hulpbehoevende oudere zal toenemen. De noodzaak om de familie er meer bij te betrekken is van groot belang. Er zal dus geïnvesteerd dienen te worden in het onderhouden van goede relaties binnen families. Zolang de familieband goed is kan een familie beter en langer vanuit eigen kracht hulp bieden aan hulpbehoevende ouderen. Dit is op termijn enorm kostenbesparend inde zorg. De alleen op de patiënt gerichte zorg zal omgezet dienen te worden naar een bredere visie: familiezorg. Instellingen en beroepskrachten dienen hierin getraind te worden. Dit zorgt niet alleen voor beter afgestemde zorg, die draagbaar is voor iedereen, maar ook voor meer tevredenheid onder het personeel. Wat ziekteverzuim tegengaat.

De veiligheid en leefbaarheid:

Veiligheid en leefbaarheid maak je met elkaar. De huidige ontwikkeling richt zich met name op repressie en preventie met steeds uitdijende bevoegdheden voor de autoriteiten. Een ontwikkeling, die de verantwoordelijkheid bij de burger weghaalt. Maar ook een ontwikkeling, die de motivatie om zelf voor leefbaarheid en veiligheid te zorgen doet afnemen. Als deze trend zich doorzet wordt de betrokkenheid van de bewoners steeds minder en zal het sociale verkeer verarmen en verharderen. Wil Helmond niet meegaan in deze verharding van de stad, dan zal men zich dus moeten richten op gezamenlijke verantwoordelijkheden tav veiligheid en leefbaarheid. Het opzetten van b.v. buurtwachten zal beperkt dienen te worden. De praktijk laat zien, dat men niet meer rechtstreeks elkaar aanspreekt maar via allerlei instanties, waar de buurtwachters en de rechter voorbeelden van zijn. Buurtbemiddeling, waarbij er bemiddeld wordt, maar waarbij de partijen op hun samenwerking en uiteindelijk hun gezamenlijke doel wordt aangesproken zou een betere inzet zijn.

Op die manier zal er ook naar het thema “probleemjongeren” dienen gekeken te worden. Door ze te stigmatiseren ontstaat er weerstand (en verwijdering van elkaar) en de kans dat er een oplossing komt voor hun gedrag wordt kleiner en kleiner, waarbij er nu vaak zeer repressief wordt opgetreden. Hierdoor wordt het stigma alleen maar bevestigd. Het probleem zal groeien. Enerzijds door de huidige beperkte manier van optreden en anderzijds vanwege het feit, dat ouderen in de meerderheid zullen zijn. De jongeren zullen eerder het idee krijgen dat ze niet gehoord worden en zullen meer “lawaaï” gaan maken. Ook voor dit probleem dient men in verbinding met elkaar te blijven. Actief betrekken bij de stad is van groot belang. Het matchmentorproject van SWH is hier een goed voorbeeld van. Jongeren vallen minder snel uit op school, kunnen beter integreren binnen stages en werk en zijn zo productiever.

“Ouderoverlast/ hangouderen” is een vrij nieuw begrip dat zijn intrede heeft gedaan. Dit zal toenemen in de toekomst. Mits er serieus naar gekeken gaat worden. Ook hierbij is van belang dat men elkaar blijft kennen en in contact blijft. Veel “ouderenoverlast” komt voort uit het niet juist interpreteren van hun gedrag en het ontstaan van een onveilig gevoel hierbij. De vaak spontaan ontstane ouderen hangplekken niet verbieden, maar stimuleren. Bij ongenoegens tav zo’n plek of het gedrag bemiddeling inschakelen. Anderen kennis laten nemen van de ouderen en hun plek kan veel ongenoegens en gevoelens van onveiligheid wegnemen. Zorg voor veel parken.

Economie:

Binnen de economie en ook binnen de Helmondse economie is men steevast gericht op groei. Echter het actief deelnemende aantal werknemers zal afnemen, gezien de vergrijzing. Daarin de plaats zal robotisering toenemen. Sectoren als de automotive industrie zullen hierdoor goede kansen krijgen. Maar ook veel andere op duurzaamheid gerichte bedrijven zijn eveneens van belang. Investeren in techniek en ict binnen die bedrijven is nodig.

Het inzetten van vrijwilligerswerk dient sterk gepromoot te worden. Dit houdt men actief, de stad betrokken en leefbaar en de onderlinge verbanden sterk. Hierdoor ontstaat er veel werkkraft die niet veel hoeft te kosten.

Zet gepensioneerden in daar waar hun jarenlange ervaring nog bruikbaar is. Het mes snijdt aan 2 kanten: ze blijven actief en betrokken en de jongere generatie doet kennis en ervaring op. Scholing

zou gebruik moeten maken van het inzetten van ouderen/ gepensioneerden als ervaringsdeskundigen.

Het onderhoud voor het groen (parken etc.) kan voor een groot deel door vrijwillige ouderen gedaan worden.

De zorg:

De zorg zal duurder worden en steeds meer zorg zal afgenomen worden. Zorg die niet meer betaalbaar en gegeven kan worden. Er zijn gewoonweg niet voldoende professionele mensen die dit zullen kunnen. De druk op mantelzorgers/ familie zal sterk toenemen. Aandacht zal moeten blijven voor de draagkracht van hele gezinnen en families. Korte lijnen, minder hulpverleners per systeem en minder vergadercultuur. Hiervoor dient men de professionele zorg in Helmond voor te bereiden. De nu erg op de patiënt gericht zorg laat veel mogelijkheden aan hulp en steun liggen binnen de sociale netwerken van hulpvragers. De zorg zal meer gericht dienen te zijn op hele familiesystemen. Het onderhouden van gezonde gezinsverbanden zal gestimuleerd en onderhouden dienen te worden. Zoals ik al schreef zal dit enorm kostenbesparend gaan werken en blijft de zorg betaalbaar. Een indicatie familiezorg binnen het WMO dient er te komen. Maak die keuze als gemeente.

Gezien de steeds grotere groep alleenstaanden zal ook hierbij voor sociale netwerken gezorgd dienen te worden. Een stad zorgt voor zijn bewoners, voor iedereen. Zorg voor buurthuizen in de wijk. Voor kleinschalige woonvormen, voor consultatiebureaus met mobiele functies in elke wijk. De oude "wijkzuster", die de mensen kent. Laagdrempelig. Gericht op familiesystemen. De huidige jeugdgezondheidszorg zal drastisch anders ingericht dienen te worden.

Om aan al die thema's vorm te kunnen geven dient Helmond als stad ook in verbinding te blijven met de steden om ons heen. Goede verbindingen zijn van belang. Een goed onderhouden wegennet maar ook goedkoop (gratis) openbaar vervoer. Een fietspad tussen Eindhoven en Helmond. Tevens zullen internet en mobiele telefonie hierin een grote rol blijven spelen.

Echter al deze zaken zullen pas volop gebruikt kunnen worden als men er in slaagt de ontwikkeling tav "het in verbinding zijn met elkaar" te versterken. Een stad, die dat voor elkaar krijgt, behoudt zijn inwoners, wordt interessant voor bedrijven en zal zo een groei blijven doormaken. Zo wordt en blijft Helmond een stad waar je je "thuis" voelt.

En de ambitie van Helmond om de cultuurstad van Europa te worden krijgt zo voldoende voeding. Een gezonde stad heeft kunst en cultuur als uitingsvorm nodig. Investeren in die sector blijft van groot belang. Een stad zonder kunst of cultuur is geen plek waar men elkaar ontmoeten wil.

Michiel Fondse, trainer, coach, praktijk de Bron.